

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Baricovej a členiek JUDr. Eleny Krajčovičovej a JUDr. Jarmily Urbančovej v právnej veci žalobcu **P. I. a. s.**, so sídlom S., zastúpeného **JUDr. J. S.**, advokátom, so sídlom Č., proti žalovanému **Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky**, so sídlom Mierová 27, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 29/2008, č. s. 678/2008-1000-3100 z 28. marca 2008, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2S/99/2008-37 z 21. apríla 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2S/99/2008-37 z 21. apríla 2010 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) zamietol podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného – ministerstva hospodárstva o zamietnutí rozkladu žalobcu a potvrdení prvostupňového rozhodnutia č. Zam01/2008-1054-7343 z 08. januára 2008 o zamietnutí žiadosti žalobcu o udelenie licencie na zásahovú výbušku P-1 s PZ, v počte 2.000 ks s tým, že ide o zahraničnopolitický a bezpečnostný záujem Slovenskej republiky.

Podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku krajský súd z obsahu spisu zistil, že 20. novembra 2007 pod registračným číslom X. podal žalobca žiadosť o udelenie licencie na vývoz vojenského materiálu (komodita zásahová výbuška P-1 s PZ v počte 2.000ks), pričom ako konečného užívateľa deklaroval Ministerstvo obrany Bieloruskej republiky. Na základe ustanovení § 16 ods. 1, ods. 3, § 19 a § 26 ods. 2 zákona č. 179/1998 Z. z. o obchodovaní s vojenským materiálom a o doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 179/1998 Z. z.“) uviedol, že v konaní o žiadosti o udelenie licencie na dovoz alebo vývoz vojenského materiálu je správny orgán povinný vyžiadať si ako podklad rozhodnutia okrem iného aj stanovisko Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky (ďalej aj „MZV SR“), ktoré je v prípade, že ide o vývoznú licenciu pre žalovaného záväzné.

Podľa vyjadrenia Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 12418-6/2007, OBOT z 21. decembra 2007 udelenie vývoznnej licencie do Bieloruskej republiky by bolo v rozpore s kritériom č. 2 Kódexu správania sa štátov EÚ pri vývoze zbraní s tým, že ministerstvo zahraničných vecí nesúhlasí s udelením vývoznnej licencie zo zahraničnopolitického hľadiska.

Krajský súd skonštatoval, že z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva záväznosť vyjadrenia ministerstva zahraničných vecí o udelení vývoznnej licencie pre ministerstvo hospodárstva pri rozhodovaní o udelení licencie na vývoz vojenského materiálu, v dôsledku čoho bolo napadnuté rozhodnutie žalovaného vydané v medziach zákona, tak po hmotnoprávnej ako aj po procesnoprávnej stránke, pričom správny orgán si plnil zákonom stanovenú povinnosť rešpektovať stanovisko Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky.

O trovách konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a jeho žalobe vyhovieť. Súčasne si uplatnil náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania. Odvolanie odôvodnil tým, že konanie pred krajským súdom má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že podľa súdneho výkladu ustanovenia § 19 písm. b/ zákona č. 179/1998 Z. z., o licenciách de facto rozhoduje ministerstvo zahraničných vecí, a to dokonca na základe Kódexu správania sa štátov EÚ pri vývozech, respektíve reexporte zbraní, ktorý je politickým dokumentom a nie prameňom práva záväzným pre Slovenskú republiku. Ak by zákonodarca sledoval právnu úpravu

spôsobom vyjadreným v rozhodnutí, potom by iste podľa názoru žalobcu prideliť otázku vydávania licencií MZV SR a nie žalovanému. Poukázal, že predmetom licencie bol materiál vojenského charakteru – zásahové výbušky – ktorý nemá charakter zbrane. Tento materiál sa používa iba pre cvičenie silových zložiek, nie pre ich reálne nasadenie. Uviedol tiež, že v uvedenom období boli vydané inému subjektu licencie na vývoz vojenského materiálu do Srí Lanky, pričom v tomto prípade neboli aplikované pravidla Kódexu. Vzhľadom na vecnú súvislosť a vzájomné prepojenie mal za to, že krajský súd mal spojiť predmetnú vec s vecou prejednávanou pod číslom 2S/114/08.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. V odôvodnení vyjadrenia poukázal na svoje doterajšie podania, ktorých sa v celom rozsahu naďalej pridrižiava. Mal za to, že odvolanie žalovaného je obsahovo a vecne totožné so samotným žalobným návrhom, a nie sú v ňom uvedené žiadne nové skutočnosti. Poukázal, že povinnosťou ministerstva hospodárstva zodpovedného za udeľovanie povolenia na vývoz a dovoz vojenského materiálu je dodržiavať nielen platné legislatívne normy Slovenskej republiky, ale aj medzinárodnopolitické záväzky, k plneniu ktorých sa Slovenská republika zaviazala, jedným z ktorých je aj Kódex správania sa štátov EÚ pri vývoze zbraní, ktorý si kladie za cieľ predchádzať exportu zariadení, ktoré by mohlo byť použité pre vnútroštátnu represiu alebo medzinárodnú agresiu alebo prispieť k regionálnej nestabilite, ako aj predchádzanie a boj s nelegálnym obchodovaním s konvenčnými zbraňami. Uvedená vývozná licencia do Bieloruskej republiky bola v rozpore s kritériom č. 2 Kódexu správania sa štátov EÚ pri vývoze zbraní, ktorú skutočnosť vo svojom písomnom vyjadrení uviedlo ministerstvo zahraničných vecí. V zmysle §14 ods. 1 zákona č. 575/2001 Z. z. bolo vo výlučnej kompetencii ministerstva zahraničných vecí posúdiť, či určitý dovoz a následný reexport vojenského materiálu z územia Slovenskej republiky je v súlade so zahraničnopolitickými záujmami Slovenskej republiky, a preto bolo povinnosťou žalovaného aplikovať ustanovenie § 19 písm. b/ zákona č. 179/1998 Z. z. a zamietnuť žiadosť o udelenie licencie so zahraničnopolitických bezpečnostných záujmov Slovenskej republiky.

V súvislosti s použitím zásahových výbušiek uviedol, že tieto sa môžu používať aj na vnútroštátnu represiu v krajinách s nedemokratickým režimom – potláčanie masových občianskych nepokojov za účelom vyvolania chaosu a podobne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach a rozsahu podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP)

odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

V prejednávanej veci bolo úlohou súdu preskúmať na základe žaloby podanej podľa § 247 a nasl. OSP zákonnosť rozhodnutia a postupu rozhodnutia žalovaného – ministerstva hospodárstva, ktorým tento zamietol rozklad žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie č. Zam01/2008-1054-7343 z 08. januára 2008, o zamietnutí žiadosti žalobcu o udelenie licencie na vývoz vojenského materiálu - zásahová výbuška P-1 s PZ, v počte 2.000 ks s tým, že ide o zahraničnopolitický a bezpečnostný záujem Slovenskej republiky, nakoľko žalobca ako konečného užívateľa deklaroval Ministerstvo obrany Bieloruskej republiky.

So zreteľom na odvolacie dôvody žalobcovho odvolania podstatou sporu pri preskúmaní zákonnosti postupu žalovaného bolo posúdenie, či žalovaný správne aplikoval ustanovenie § 19 písm. b/ zákona č. 179/1998 Z. z..

Najvyšší súd po oboznámení sa s administratívnym a súdnym spisom dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu bol vydaný po riadnom zistení skutočného stavu veci, obsahuje predpísané náležitosti a je v dostatočnom a zrozumiteľnom rozsahu odôvodnený. Krajský súd sa v dostatočnom rozsahu vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami žalobcu, na ktoré poukazoval v podanej žalobe a rozhodol v súlade s Občianskym súdnym poriadkom, keď žalobu zamietol. Najvyšší súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP) a zdôrazňuje, že podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu rešpektuje tiež názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd

nemusi rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

Najvyšší súd opätovne dáva do pozornosti, že zákon č. 179/1998 Z. z. v znení účinnom do 31. októbra 2009 upravoval podmienky obchodovania s vojenským materiálom a **pôsobnosť orgánov štátnej správy v tejto oblasti**. Nesporným je, že výrobok zásahová výbuška P-1 s PZ je vojenským materiálom a žalobca mal zámer s týmto výrobkom obchodovať so zahraničným partnerom Ministerstvom obrany Bieloruskej republiky. Podľa § 14 ods. 3 zákona č. 179/1998 Z. z. žalobca ako oprávnená osoba mohol vykonávať zahraničnoobchodnú činnosť s vojenským materiálom len na základe, v rozsahu a za podmienok ustanovených v tomto zákone a udelenej licencie. Úprava ustanovenia § 15 zákona č. 179/1998 Z. z. zverila vydávanie licencie do pôsobnosti ministerstva hospodárstva. Vydaniu licencie podľa § 16 uvedeného zákona muselo predchádzať vyjadrenie k žiadosti ministerstva zahraničných vecí, pričom záporné vyjadrenie bolo pre ministerstvo hospodárstva záväzné. V prejednávanej veci ministerstvo zahraničných vecí vydalo záporné vyjadrenie k žiadosti žalobcu o udelenie licencie, ktoré odôvodnilo zahraničnopolitickými a bezpečnostnými záujmami Slovenskej republiky. Na základe tohto negatívneho záväzného vyjadrenia ministerstva zahraničných vecí a skutočnosti v ňom uvedenej bolo povinnosťou ministerstva hospodárstva podľa § 19 písm. b/ zákona č. 179/1998 Z. z. žalobcovu žiadosť o licenciu zamietnuť, preto je jeho rozhodnutie zákonné a správne.

Podľa § 26 ods. 2 zákona č. 179/1998 Z. z. na rozhodovanie o zamietnutí žiadosti o licenciu podľa § 19 sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní s odchýlkou, že odôvodnenie rozhodnutia o tom, že sa zamietajú žiadosti o licenciu, obsahuje iba skutočnosť, že ide o zahraničnopolitický a bezpečnostný záujem Slovenskej republiky. Vzhľadom na uvedené ministerstvo hospodárstva nad rozsah stanovený zákonom odôvodnilo svoje rozhodnutie, pričom podklady a právne predpisy z ktorých vychádzalo sú v súlade so zákonom a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

K námietke žalobcu, týkajúcej sa spojenia prejednávanej veci s vecou vedenou pod sp. zn. 2S/114/08, je potrebné uviesť, že nie je zrejmé, či žalobca podal návrh na spojenie vecí a ani neuviedol, v čom tieto veci skutkovo súvisia. Napriek neurčitosti tejto námietky najvyšší súd konštatuje, že podľa § 112 ods. 1 OSP (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) súd môže, ale nemá povinnosť veci spojiť a je na jeho úvahe ako upraví priebeh konania. Nevyhovenie tomuto návrhu nepredstavuje preto vadu konania, na ktorú by odvolací súd

musel prihladiť z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 OSP) by nemalo za následok odňatie možnosti žalobcovi konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ OSP v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá OSP).

K ďalšiemu odvolaciemu dôvodu žalobcu skutkovo vymedzenému tak, že iný subjekt dostal licencie na vývoz vojenského materiálu do Srí Lanky, a že v tomto prípade neboli aplikované pravidla Kódexu, nebolo možné prihladiť, a to vzhľadom na už uvedenú právnu úpravu odôvodnenia rozhodnutia o udelení licencie.

Žalobca v odvolaní neuviedol také právne relevantné skutočnosti, ktoré by spochybňovali vecnú správnosť rozhodnutia krajského súdu. Nepochybil preto krajský súd, ak žalobu zamietol. Preto najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 OSP a § 250k ods. 1 OSP, nakoľko žalobca v tomto konaní nemal úspech a žalovanému zo zákona náhrada trov konania podľa druhej hlavy piatej časti OSP neprislúcha.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

P o u č e n i e : P r o t i t o m u t o r o z s u d k u n i e j e p r í p u s t n ý o p r a v n ý p r o s t r i e d o k .

V Bratislave 30. júna 2011

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Petra Slezáková